

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 236.226 van 25 oktober 2016
in de zaak A. 220.494/IX-8941**

In zake: Elien BEUCKELAERS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Leen Vanbrabant
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 363 bus 4
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de VZW VRIJ KATHOLIEK ONDERWIJS OPWIJK

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 14 oktober 2016, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de beroepscommissie van de vzw Vrij Katholiek Onderwijs Opwijk van 6 oktober 2016 waarbij het oriënteringsattest C van Elien Beuckelaers wordt gehandhaafd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 oktober 2016, om 11.00 uur.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Leen Vanbrabant, die verschijnt voor de verzoekende partij en adjunct-directeur Anne-Marie Vermetten, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Diane Mareen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Tijdens het schooljaar 2015-2016 is verzoekster leerling in het tweede jaar van de derde graad verzorging (BSO) aan het vrij katholiek onderwijs – bovenbouw te Opwijk.

De opleiding verzorging bestaat uit een gedeelte met vijf basisvakken – godsdienst, Frans, lichamelijke opvoeding, project algemene vakken en plastische opvoeding – en een beroepsgedeelte met een beroepsgerichte vorming verzorging, waarbij de nadruk wordt gelegd op het ontwikkelen van competenties. Voor het beroepsgedeelte wordt een geïntegreerd leerplan gevolgd, wat betekent “dat er geen onderverdelingen zijn volgens vakken” en dat er geen afzonderlijke leerplanonderdelen voor stage, praktijk of theorie bestaan, maar “dat theorie en praktijk als een geheel wordt aangeboden en ervaren”.

Die vorming resulteert op het rapport van verzoekster in, een deels, cijfers voor de algemene vakken en, anderdeels, wat de beroepsgerichte vorming betreft, cijfers voor zeven zogenaamde “algemene doelstellingen” (AD1 tot AD7) en cijfers voor stages.

Aldus vertoont het jaarrapport van verzoekster het volgende beeld:

- Godsdienst: 77,5%
- Lichamelijke opvoeding: 80,6%
- Project algemene vakken: 53,9%
- Frans: 71,5%
- Plastische opvoeding: 73,6%
- Kwaliteitszorg (AD1): 53,9%
- Communicatie (AD2): 54%
- In team werken (AD3): 61%
- Gezondheid en welzijn (AD4): 53,7%
- Pedagogisch handelen (AD5): 44,1%
- Indirecte zorg (AD6): 52,8%
- Oriënteren (AD7): 42,3%
- Stage bejaarden: 42,3%
- Stage kinderen: 81,1%
- Stage thuiszorg: 61%
- Keuzestage/remediëringstage: 82%

Het rapport vermeldt nog 60,5% voor de geïntegreerde proef (GIP) en als gewogen totaalpercentage 63,7%.

3.2. Op het einde van het schooljaar kent de delibererende klassenraad aan verzoekster een oriënteringsattest C toe met volgende motivering:

“Als gevolg van een vaktekort (ondanks remediëring / blijvende inzet) voor Oriënteren (AD7) en Stage, een vaktekort voor het waarschuwingvak Pedagogisch handelen (AD5), zwakke resultaten voor Project Algemene Vakken, Kwaliteitszorg (AD1), Communicatie (AD2), Gezondheid en welzijn (AD4), Indirecte zorg (AD6) achten wij je slaagkansen voor Verzorging (huidige studierichting) te klein.”

Nadat overleg zonder nuttig gevolg blijft, stelt verzoekster tegen deze beslissing beroep in bij het schoolbestuur. In haar over vijf bladzijden uitgeschreven beroep, zo vat verzoekster zelf samen, “wees [zij] erop dat zij geboren

‡CFKQICBCC-BCGJEFV‡

is met neurofibromatose en deze ziekte haar analytische denkvermogen sterk bemoeilijkt en dat kinderen met deze ziekte een vertraagde ontwikkeling hebben zowel naar gestalte toe maar ook in reacties; [dat] er enkel rekening werd gehouden met de stage bejaardenzorg waar zij zeer slecht scoorde maar niet met haar remediëringstage in dezelfde setting en die zeer vlot verliep en zij met 82% een positieve evaluatie behaalde; [dat] enkel de tekorten werden geëvalueerd maar geen rekening werd gehouden met het gemiddeld eindpercentage van 63,7% en de resultaten van de GIP waar zij 60,5% behaalde; [dat] de resultaten van de praktische stages het kleine theoretische tekort zouden kunnen compenseren en tenslotte werden er veel vraagtekens geplaatst bij de begeleiding en de geboden remediëring”.

3.3. Op 19 augustus 2016 beslist de beroepscommissie, verzoekster gehoord, om het C-attest te handhaven.

Bij arrest nr. 235.843 van 26 september 2016 beveelt de Raad van State bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de tenuitvoerlegging van deze beslissing.

3.4. Op 6 oktober 2016 beslist de beroepscommissie, andermaal verzoekster gehoord, om het C-attest te handhaven.

De commissie motiveert:

“Voorafgaandelijk, gelet op het tussengekomen arrest van de Raad van State:

Met betrekking tot de samenstelling van de beroepscommissie:

[V.O.] is lid van de delibererende klassenraad en heeft deelgenomen aan de deliberatie van de klassenraad van 23 juni 2016, zoals blijkt uit de aanwezigheidslijst van deze klassenraad, ondertekend door alle aanwezige leden van de klassenraad. [V.O.] voldoet derhalve aan de voorwaarden om als intern lid te mogen zetelen conform artikel 123/17, § 2 van de Codex.

1. Door de leerling wordt voorgehouden dat de vastgestelde tekorten op zich niet worden betwist maar dat bij de beoordeling van de resultaten door de delibererende klassenraad onvoldoende of geen rekening werd gehouden met de medische toestand van de leerling. Daarnaast wordt verwezen naar de afwezigheid van remediëring,

begeleiding en het ontbreken van redelijke aanpassingen zoals bedoeld in het M-decreet

Uit het dossier zoals voorgelegd aan de beroepscommissie blijkt dat er, voor zover de beroepscommissie daarover kan oordelen, wel degelijk remediëring en begeleiding is voorgesteld en doorgevoerd. Het ontbreken van 'redelijke aanpassingen' wordt evenmin aannemelijk gemaakt en in elk geval niet geconcretiseerd. Uit de stukken blijkt bovendien dat de school wel informatie heeft ingewonnen omtrent de mogelijke beperkingen die de medische toestand van de leerling veroorzaakten en dat de school heeft gehandeld conform deze verstrekte informatie.

De medische toestand zal ongetwijfeld mede aan de basis hebben gelegen van het onvoldoende behalen van de leerplandoelstellingen maar het vaststellen van de oorzaak kan het bestaan van de tekorten niet ongedaan maken.

2. Door de leerling wordt voorgehouden dat binnen het leerplan verzorging het vak verzorging als één geheel beschouwd wordt en dat zij voor dat vak geslaagd is met 57,1%. De tekorten welke zij behaalde op bepaalde onderdelen waaronder pedagogisch handelen, oriënteren en stage bejaarden zijn niet te beschouwen als vaktekorten.

De beoordeling dient er op gericht te zijn na te gaan of de leerling voldoet aan de verschillende leerplandoelstellingen zoals voorzien in het leerplan verzorging. Er wordt nagegaan of deze algemene leerplandoelstellingen werden bereikt, en dit op basis van de opgetekende resultaten voor elk van de algemene doelstellingen. Deze algemene doelstellingen zijn geen artificiële onderverdeling van één vak. Enkel 'AD 4, 5 en 6' zijn vakgerichte doelstellingen, de overige geciteerde AD's zijn vakoverschrijdend.

De vastgestelde tekorten zoals deze blijken uit de cijfermatig weergegeven resultaten, kunnen niet eenvoudig worden uitgewist door compensatie met de cijfers welke werden behaald voor de andere algemene doelstellingen. De tekorten zoals ze werden opgetekend tonen aan dat de algemene leerplandoelstellingen niet werden bereikt

3. Er wordt voorgehouden dat bij de beoordeling van de resultaten de klassenraad geen rekening heeft gehouden met de positieve resultaten en slaagcijfers, waarbij enkel werd gefocust op wat de leerling niet naar behoren zou hebben gedaan.

Volgens artikel 38 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2002 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs voldoet een leerling aan leerplandoelstellingen indien hij/zij 50% behaalt voor de verschillende algemene doelen en niet voor een selectie van deze algemene doelen.

De positieve resultaten en slaagcijfers die wel werden behaald, kunnen niet verhinderen dat moet vastgesteld worden dat welbepaalde leerplandoelstellingen niet worden behaald. De positieve resultaten worden afgewogen tegen de negatieve resultaten. In concreto kan de commissie niet voorbij aan het gegeven dat voor AD5, een belangrijke algemene doelstelling, ook in het voorgaande jaar een onvoldoende werd behaald, zodat zelfs de graaddoelstellingen niet werden gehaald.

4. Er wordt voorgehouden dat geen rekening werd gehouden met de resultaten van de geïntegreerde proef waar zij 60,5% behaalde.

De geïntegreerde proef (Hierna: GIP) vormt inderdaad een belangrijk onderdeel van de beoordeling, doch niet het enige. Het volstaat niet om enkel de resultaten van het GIP te bespreken om tot een beoordeling te komen. Het resultaat behaald voor GIP is een globaal cijfer van een productevaluatie en een procesevaluatie.

Aan het ‘werkstuk/product’ wordt voornamelijk gewerkt buiten de schooluren. Het werkstuk zelf wordt beoordeeld zonder rekening te houden met de mogelijkheid dat de leerling hulp of medewerking heeft gekregen bij de realisatie ervan.

De procesevaluatie beoordeelt het volledig zelfstandig handelen van de leerling. Het behalen van slaagcijfers voor de GIP betekent dan ook niet dat de leerling automatisch alle vaardigheden heeft verworven die vooropgesteld worden door de leerplandoelstellingen.

5. Er wordt voorgehouden dat geen rekening werd gehouden met de resultaten van remediëringsstage.

De klassenraad heeft in haar motivering ten onrechte verwezen naar een tekort voor stage. Het opgelopen tekort werd inderdaad ‘uitgevlakt’ door de resultaten behaald bij de remediëringsstage.

De beroepscommissie stelt dan ook vast [dat] de leerplandoelstellingen onvoldoende werden behaald om een A-attest toe te kennen gelet op de vastgestelde tekorten voor AD7, Oriënteren, en AD5, Pedagogisch handelen. De zwakke resultaten voor Project Algemene Vakken, Kwaliteitszorg, Communicatie, Gezondheid en Welzijn, Indirecte zorg bevestigen deze vaststelling. Het algemeen slagingspercentage kan deze vaststelling niet ten gunste beïnvloeden, nu dit percentage geen rekening houdt met het relatief belang van de onderscheiden algemene doelstellingen.

Derhalve beslist de beroepscommissie bij unanimititeit dat de evaluatiebeslissing van de delibererende klassenraad wordt bevestigd.”

IV. Herinnering aan de schorsingsvoorwaarden

4. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

V. Uiterst dringende noodzakelijkheid

5. De bestreden beslissing laat verzoekster niet toe om de normale studieloopbaan voort te zetten in de studierichting van haar keuze – namelijk het zevende specialisatiejaar kinderverzorging – en ontnemt haar het getuigschrift van de derde graad secundair onderwijs, minstens verplicht het haar daartoe het jaar te hernemen.

Verzoekster beroept zich dan ook terecht op de vaste rechtspraak van de Raad van State die aanneemt dat in zulke omstandigheden aan de voorwaarde van de uiterst dringende noodzakelijkheid is voldaan, omdat het dreigende verlies van een schooljaar niet tijdig met een gewone schorsingsprocedure ongedaan kan worden gemaakt.

Even terecht wordt dit in de nota met opmerkingen niet betwist.

VI. Ernst van de middelen

A. Vooraf

6. Verzoekster voert vier middelen aan.

Het *derde middel* is gericht tegen de samenstelling van de beroepscommissie. Na inzage van het administratief dossier, doet de raadsvrouw van verzoekster op de terechtzitting afstand van dit middel.

Het *eerste* en het *tweede middel* kunnen samen worden beoordeeld, aangezien ze in wezen samen kritiek formuleren op de motivering van de bestreden beslissing.

B. Eerste en tweede middel

Standpunt van de partijen

7. Het *eerste middel* is geput uit de schending “van art. 5, 37, 38 en 57 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2002 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs, art. 123 ev van het Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17 december 2010, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur waaronder het zorgvuldigheidsbeginsel, het proportionaliteitsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel”.

Verzoekster herinnert eraan dat een leerling volgens artikel 38 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2002 ‘betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs’ (het organisatiebesluit) het tweede jaar van de derde graad BSO met vrucht beëindigt indien zij in voldoende mate de doelstellingen die in het leerplan zijn opgenomen heeft bereikt en aldus voldaan heeft voor het geheel van de vorming van het betreffende jaar.

Verzoekster betoogt het volgende:

“Verzoekster behaalde een globaal jaartotaal van 63,7% en slaagde eveneens op de GIP met 60,5%. Het staat buiten kijf dat verzoekster ook voor de basisvakken geslaagd is.

Voor het vak Verzorging haalt verzoekster een globaal eindresultaat van 57,1 % hetgeen ook een slaagcijfer is.

Binnen het leerplan verzorging wordt met name het vak verzorging als een geheel geconcipieerd en worden er geen afzonderlijke leerplanonderdelen gemaakt voor stage, praktijk of theorie verzorging.”

Verzoekster wijst op de draagwijdte van het “geïntegreerd leerplan”:

“Het leerplan Verzorging derde graad – BSO stelt als einddoel dat de leerlingen de nodige competenties moeten hebben als zorgkundige of

kinderbegeleider vanuit een totaalvisie. In deze competenties komen de leerlijnen van AD (algemene doelen) 1-7 samen en zij worden aangeleerd door het uitvoeren van opdrachten/handelingen in de lessen op school en op de stageplaatsen.”

Verzoekster merkt op dat de competenties die de algemene doelstellingen omvatten, ook worden beoordeeld op de stages. Uit haar cijfers voor de stages, waarbij de laatste stage volgens verzoekster als doorslaggevend moet worden beschouwd omdat steeds een hogere graad van competenties moet worden bereikt naar het einde van het schooljaar, blijkt dat zij wel over de nodige competenties beschikt als zorgkundige. Ook erkent thans de verwerende partij dat de remediëringstage het tekort voor de eerdere stage uitgevlakt heeft. De beroepscommissie houdt evenwel in de bestreden beslissing vast aan de tekorten “op de vakken AD5 en AD7” waar de nadruk lag op de theorie. Aan de stages, die een fundamenteel onderdeel in de studierichting vormen omdat de leerling er de handelingen moet kunnen uitvoeren, wordt niet het vereiste gewicht gegeven. De beroepscommissie stelt dat de vaktekorten impliceren dat verzoekster niet in voldoende mate heeft voldaan aan de leerplandoelstellingen door haar tekorten op twee algemene leerplandoelstellingen maar vergeet dat de leerplandoelstellingen ook tijdens de stages worden gemeten. Ook de motivering dat het “vak” AD5 vakinhoudelijk en het “vak” AD7 vakoverschrijdend zou zijn geeft volgens verzoekster geen verklaring hiervoor en betekent impliciet dat in de ogen van de beroepscommissie enkel één tekort zou overblijven, namelijk het tekort voor AD7. Binnen het leerplan neemt deze algemene doelstelling echter maar een zeer beperkte plaats in. Verzoekster kan in de bestreden beslissing althans niet eenduidig lezen op welke criteria de beroepscommissie steunt om aan deze vaktekorten een dermate groot gewicht binnen het vak Verzorging te geven.

Daarnaast ontbreekt ook elke concrete toetsing van het volledige leerlingendossier, aldus verzoekster. De beroepscommissie stelt zonder meer dat de tekorten zoals ze werden opgetekend aantonen dat de leerplandoelstellingen niet werden behaald, zonder evenwel in te gaan op de andere behaalde resultaten binnen het vak Verzorging en het profiel van verzoekster als verzorgende concreet te evalueren. Indien zoals het leerplan het voorschrijft wordt gekeken naar het re-

‡CFKQICBCC-BCGJEFV‡

sultaat zonder dat een artificiële onderverdeling tussen theorie en praktijk wordt gemaakt, is verzoekster geslaagd met 57,1% voor het specifieke vak Verzorging. Gelet op het slaagcijfer voor het vak Verzorging kon de verwerende partij dus niet in alle redelijkheid beslissen dat verzoekster de leerplandoelstellingen voor het specifiek vak Verzorging onvoldoende zou hebben behaald en aan haar een C-attest toekennen.

De bestreden beslissing biedt geen inzicht waarom aan deze twee tekorten zoveel gewicht wordt gegeven in verhouding met de overige slaagcijfers binnen het vak Verzorging. Evenmin werd een vakinhoudelijke analyse gemaakt van de tekorten en werd zodoende aangegeven welke specifieke leerplandoelen niet werden behaald en op welke wijze deze werden geëvalueerd.

Een algemene doelstelling zoals opgenomen in het leerplan is tot nader order, zo stelt verzoekster, nog geen leerplandoelstelling. Ook “de gratuite bewering dat AD5 een belangrijke algemene doelstelling zou zijn” verschaft aan verzoekster althans dit inzicht niet.

Ook ontbreekt elke concrete motivering over de aangeboden remediëring voor de probleemvakken en het resultaat ervan. Het jaarresultaat over alle vakken heen werd ook niet in ogenschouw genomen. Van de eerdere adviezen van de begeleidende klassenraad is geen spoor terug te vinden in de bestreden beslissing.

De beroepscommissie geeft ook een manifest verkeerde lezing van artikel 38 van het organisatiebesluit waar zij stelt dat een leerling aan de leerplandoelstellingen voldoet indien zij 50% behaalt voor de verschillende algemene doelen en niet voor een selectie van deze algemene doelen.

8. De verwerende partij antwoordt in de nota:

“Het leerplan is inderdaad een geïntegreerd leerplan en wordt als dusdanig onderwezen. Zo heeft AD 1 – een algemeen doel dat bij alle andere alge-

mene doelen aan bod komt en geëvalueerd wordt – een gemeenschappelijk puntenboek waarin alle leerkrachten van het vak Verzorging hun evaluaties voor AD 1 ingeven.

Noch in het leerplan, noch in het servicedocument wordt eenduidig bepaald dat de resultaten van de evaluaties van de algemene doelen moet samengegeld worden. Evaluatie valt onder de pedagogische vrijheid van een school.

De leerplandoelstellingen staan in het leerplan geordend per algemeen doel. Indien een leerling een onvoldoende haalt op bijvoorbeeld AD5 zal deze leerlingen de leerplandoelstellingen die volgens het leerplan onder dit onderwerp vallen in onvoldoende mate bereikt hebben.

In de leerplandoelstellingen worden naast de termen ‘handelen’ en ‘aanwenden’ de termen ‘duiden’, ‘verduidelijken’ en ‘toelichten’ gebruikt. De stages (waar vooral de aspecten ‘handelen’ en ‘aanwenden’ worden geëvalueerd) vormen een fundamenteel onderdeel binnen de studierichting Verzorging. Uit het leerplan blijkt dat ook het theoretisch gedeelte (waar vooral de aspecten ‘duiden’, ‘verduidelijken’ en ‘toelichten’ worden geëvalueerd) eveneens een fundamenteel onderdeel vormen binnen de studierichting Verzorging. Men mag er vanuit gaan dat niet-relevante leerplandoelen niet werden opgenomen in het leerplan. AD5 omvat vijf les-tijden per week.

Het organiseren van testen, proeven, examens is inderdaad niet verplicht. Enkel het organiseren van GIP is verplicht. Het al dan niet organiseren van proeven, testen,... behoort inderdaad tot de pedagogische vrijheid van de school.

Onvoldoendes behoren ook tot de relevante gegevens van het dossier van de leerling.

Voor de remediëring verwijst verweester naar hoofdstuk II ‘Overzicht aangeboden remediëring en studiebegeleiding (niet exhaustief)’ van het dossier zoals per e-mail op 9 september werd overgemaakt aan verzoekster. Het gaat hier over een algemeen en individueel remediëringaanbod, voor zover verzoekster hierin wilde meegaan – zij heeft ook remediëringaanbod geweigerd, wat overigens haar goed recht is. Men kan zich dan achteraf wel niet beroepen op het ‘ontbreken’ van remediëring.”

9. Het *tweede middel* is geput uit de schending van de artikelen 5, 56 en 57 van het organisatiebesluit, van de formelemotiveringswet en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid het zorgvuldigheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

De aangevoerde bepalingen leren dat de GIP een belangrijk element vormt bij de deliberatie. Tot verbazing van verzoekster wordt in de bestreden beslissing geopperd dat de GIP geen goede graadmeter zou zijn voor het evalueren of de leerplandoelstellingen in voldoende mate worden bereikt omdat

hulp van derden mogelijk is. De beroepscommissie stelt met andere woorden de kwaliteit van de door haar eigen school ingerichte GIP en haar evaluatiemethoden in vraag. De koepel VVSKO stelt echter voorop dat de GIP op het einde van het BSO-traject aan de hand van een synthetische en realiteitsgerichte opdracht moet toetsen of de leerling de beoogde vormingscomponenten (alle of een deel ervan) van een studierichting heeft verworven. Verzoekster kon er vanuit gaan dat de GIP redelijkerwijs beantwoordde aan deze criteria en dus het slagen op de GIP (*in casu* 60,5%) een belangrijke indicatie vormt of zij de nodige competenties heeft verworven. Op de beroepscommissie rust de verplichting om de goede resultaten van de GIP af te wegen tegen de tekorten en zij kon het gewicht van de GIP niet relativeren om reden dat de GIP de leerplandoelstellingen niet adequaat zou evalueren omdat hulp van derden mogelijk zou zijn. De beroepscommissie maakt het bestaan van de GIP en het slagen erop zodoende zinledig.

10. Hierop antwoordt de verwerende partij in de nota:

“[De GIP] vormt inderdaad een belangrijk onderdeel van de beoordeling, doch niet het enige.

Zoals verzoekster de zaken met betrekking tot het tweede middel voorstelt, zou het voor de delibererende klassenraad volstaan om de resultaten van GIP te bespreken en de beslissing alleen hiervan afhankelijk te maken. Integendeel, de regelgeving is duidelijk en stelt dat alle gegevens van het leerlingendossier in overweging moeten genomen worden.”

Beoordeling

11. Artikel 5 van het organisatiebesluit is gericht tot de delibererende klassenraad: zijn samenstelling, stemrecht, deliberatieregels, regels omtrent de notulering en ondertekening van de beslissing en formelemotiveringsplicht.

Niet op grond van dit artikel, maar op grond van het zorgvuldigheidsbeginsel en de materiële motiveringsplicht lijkt van de beroepscommissie verwacht te mogen worden dat zij haar beslissing steunt op alle nuttige gegevens van het leerlingendossier. En niet op grond van dit artikel, maar op grond van de

formelemotiveringswet lijkt die beroepscommissie verplicht de voorliggende bevestiging van het oorspronkelijke evaluatieresultaat uitdrukkelijk te motiveren.

In zoverre gesteund op artikel 5 van het organisatiebesluit, zijn de middelen niet ernstig.

12. De aangevoerde schending van “art. 123 ev” van de Codex Secundair Onderwijs of van artikel 37 van het organisatiebesluit wordt niet toegelicht.

In zoverre is het eerste middel niet ontvankelijk.

13. Of het gedeelte beroepsgerichte vorming nu beschouwd wordt als één vak of in zijn onderdelen, lijkt weinig belang te hebben. Zoals de verwerende partij immers opmerkt, behoort de wijze waarop zij de door haar aangeboden opleiding evalueert tot haar pedagogische vrijheid, zo lijkt. Uit het rapport of de andere stukken van het dossier blijkt *prima facie* niet dat de verwerende partij ervoor zou hebben gekozen om alle met het beroepsgedeelte samenhangende aspecten te laten resulteren in één jaarcijfer. De bewering van verzoekster dat zij voor het “vak Verzorging” geslaagd is, lijkt dan ook uit te gaan van een verkeerde feitelijke premisse. Verzoekster heeft uit eigen beweging, maar dus artificieel, alle cijfers van de zeven algemene doelstellingen en de vier stages opgeteld om zo tot een vermeend totaalcijfer te komen van 57,1%.

De gevolgtrekkingen die verzoekster uit dit cijfer maakt, zijn dan ook niet dienstig en in zoverre is het middel niet ernstig.

14. Verzoekster heeft in de procedure die heeft geleid tot het vorige schorsingsarrest opgemerkt dat volgens haar het tekort voor de stage ‘bejaarden’ was uitgevlakt door de slaagcijfers van de remediëringstage.

Dat wordt nu ook door de beroepscommissie erkend, zodat verzoekster hier terecht geen grief meer aan ontleent. Vastgesteld zij wel, dat verzoekster dus in de huidige stand van de rechtspleging alleszins lijkt te voldoen aan de welbepaalde leerplandoelstellingen die bij de stages getoetst worden. Ook is zij geslaagd voor elk van de algemene vakken en voor de GIP.

15. Waar het verzoekster dan om te doen is, is van de beroepscommissie te vernemen waarom de tekorten voor enkele algemene doelstellingen – *in casu* AD5 en AD7 – niet geacht kunnen worden gecompenseerd te zijn door de resultaten die zij heeft behaald op de stages. Het argument van verzoekster hierbij is dat het geïntegreerd leerplan zoals het is omschreven, mag laten veronderstellen dat de voor dit beroepsgericht gedeelte vereiste competenties zowel in het theoretisch gedeelte als in de stages aan bod komen.

Ook wijst zij op haar andere goede resultaten, in het bijzonder voor de GIP, waarin volgens haar alweer dezelfde competenties aan bod komen.

16. In de bestreden beslissing vindt verzoekster een begin van antwoord op haar vragen. De beroepscommissie geeft nadere toelichting bij de gequoteerde algemene doelstellingen. Zij legt uit dat elke doelstelling op zich staat en dat de tekorten voor de ene doelstelling niet worden uitgewist door de goede resultaten voor de andere doelstellingen. Dit is, met andere woorden, de toelichting die verzoekster had moeten doen begrijpen dat zij vruchteloos grijpt naar een onbestaand, samengesteld jaarcijfer voor het “vak Verzorging” als één geheel.

De beroepscommissie concludeert op het eerste gezicht dan ook terecht dat de opgetekende tekorten aantonen dat de algemene doelstellingen – *in casu* AD5 en AD7 – niet werden bereikt of nog, dat de slaagcijfers die wel werden behaald, “niet kunnen verhinderen dat welbepaalde leerdoelstellingen niet worden behaald”.

17. Daarmee echter, is nog niet geantwoord op de vraag van verzoekster waarom aan deze twee tekorten zoveel gewicht wordt gegeven in verhouding tot de overige slaagcijfers en op de vraag of de tekorten, zijnde wat ze zijn, niet gecompenseerd worden door, eensdeels, de resultaten voor de stages die volgens haar óók dezelfde competenties evalueren en, anderdeels, de resultaten van de andere vakken en in het bijzonder de GIP.

18. De niet onderbouwde of toegelichte bewering dat AD5 een belangrijke algemene doelstelling zou zijn, verschaft aan verzoekster dit inzicht niet.

19. Verzoekster merkt in dit verband voorts terecht op dat de beroepscommissie zich een verkeerde voorstelling maakt van artikel 38 van het organisatiebesluit, als zij overweegt:

“Volgens artikel 38 van het [organisatiebesluit] voldoet een leerling aan leerplandoelstellingen indien hij/zij 50% behaalt voor de verschillende algemene doelen en niet voor een selectie van deze algemene doelen.”

Volgens artikel 38, 2°, van het organisatiebesluit beëindigt verzoekster haar leerjaar met vrucht “indien [zij] in voldoende mate de doelstellingen die in het leerplan zijn opgenomen heeft bereikt en aldus voldaan heeft voor het geheel van de vorming van het betreffend leerjaar”. De doelstellingen – samen genomen – “in voldoende mate” bereiken betekent niet noodzakelijk, zo lijkt, dat de leerling 50% moet behalen op iedere afzonderlijke doelstelling. Voor zover de beroepscommissie artikel 38 zo interpreteert dat reglementair voor elk van de algemene doelstellingen 50% dient te worden behaald, miskent deze interpretatie haar eigen deliberatieruimte. Zoals de verwerende partij overigens zelf opmerkt op de terechtzitting, is er dan enkel “wit of zwart” en zou dan een rekenprogramma kunnen volstaan.

De beroepscommissie stelt vervolgens weliswaar dat “[de] positieve resultaten worden afgewogen tegen de negatieve resultaten”. Die zin lijkt in het licht van de daaraan voorafgaande overweging over artikel 38 van het organisatiebesluit slechts een stijlformule. Het is alleszins in die grijze zone waar te-
‡CFKQICBCC-BCGJEFV‡

korten afgewogen moeten worden tegenover slaagcijfers, dat de beroepscommissie haar delibererende taak ten volle moet uitoefenen én middels een uitdrukkelijke motivering kenbaar maken.

Op de opmerking van verzoekster over de stages, lijkt in de bestreden beslissing echter geen antwoord te komen. In de nota met opmerkingen lijkt nu wel een aanzet gegeven te worden door het onderscheid tussen de stages – “waar vooral de aspecten ‘handelen’ en ‘aanwenden’ worden geëvalueerd” – en het theoretische gedeelte – “waar vooral de aspecten ‘duiden’, ‘verduidelijken’ en ‘toelichten’ worden geëvalueerd” – in de verf te zetten. Aldus wordt, summier, aangegeven dat de leerplandoelstellingen toch een theoretische component en een praktische component hebben. Hoe dit zich concreet vertaalt in de aparte quote-ringen voor AD1-7 en stages en het zich verhoudt tot het leerplan (“geen afzonderlijke leerplanonderdelen”, “leerplandoelstellingen zodanig aangeboden dat theorie en praktijk als een geheel worden ervaren”) had wat ruimere toelichting verdiend. De Raad van State mag hiermee echter hoe dan ook geen rekening houden, aangezien die toelichting niet te lezen is in de bestreden beslissing zelf.

De opmerking dat de GIP mede in de eindafweging betrokken moet worden omdat ook die proef in belangrijke mate dezelfde competenties evalueert, wordt in de bestreden beslissing niet ten gronde beantwoord. De Raad van State valt verzoekster hierin bij, dat de verwerende partij het door verzoekster behaalde resultaat niet zonder meer mag wegcijferen door op te merken dat er voornamelijk buiten de schooluren aan wordt gewerkt. Het vermoeden van deskundigheid van de leerkrachten geldt ook voor de beroepscommissie. Indien aan verzoekster een cijfer 60,5% wordt toegekend, wordt dit geacht – tot bewijs van het tegendeel – het door haarzelf behaalde resultaat te zijn, dat is vastgesteld op grond van een valide evaluatiemethode. Voorts stelt de beroepscommissie dat dit cijfer het resultaat is van zowel procesevaluatie als productevaluatie. Niet wordt beweerd of aangetoond in de bestreden beslissing dat het cijfer 60,5% door verzoekster is behaald door een exuberante productevaluatie en een schamele procesevaluatie. Op de terechtzitting stelt de verwerende partij nog dat de competenties die in de

GIP zijn geëvalueerd niet overeenkomen met die waarop de tekorten steunen. Die bewering wordt evenwel niet verder concreet inzichtelijk gemaakt; de Raad kan ze hoe dan ook niet beoordelen, aangezien ze niet in de bestreden beslissing is te lezen en dus niet aan de beroepscommissie kan worden toegerekend.

Zoals verzoekster terecht aangeeft, heeft de regelgever gewild dat de GIP een belangrijk element is in de beslissing over het slagen van de leerling. De verwerende partij stelt op de terechtzitting terecht dat een slaagcijfer voor de GIP niet *ipso facto* tot een A-attest moet leiden, net zo min als een onvoldoende onherroepelijk en in alle omstandigheden in een C-attest resulteert. De redenen die de beroepscommissie uiteenzet in de bestreden beslissing, tonen evenwel op het eerste gezicht niet aan dat zij op een zorgvuldige wijze met het resultaat van deze proef rekening heeft gehouden.

Om de voormelde redenen, dient de Raad van State te besluiten dat het eerste en het tweede middel in die mate ernstig zijn.

20. Het is aan de Raad van State niet ontgaan dat de beroepscommissie óók heeft overwogen dat zij niet voorbij kan “aan het gegeven dat voor AD5, een belangrijke algemene doelstelling, ook in het voorgaande jaar een onvoldoende werd behaald, zodat zelfs de graaddoelstellingen niet werden gehaald”.

De feitelijke vaststelling dat verzoekster voor AD5 niet de graaddoelstellingen heeft behaald, lijkt correct.

Het C-attest steunt echter op de tekorten voor AD5 en AD7, op het – op het eerste gezicht niet toegelicht – “relatief belang” van deze algemene doelstellingen en op de zwakke resultaten voor vijf andere vakken en dus niet uitsluitend op het niet behalen van de graaddoelstelling voor AD5.

Zolang bijgevolg de wezenlijke vragen van verzoekster over de stages en de GIP niet zijn opgehelderd, is nog niet de vraag aan de orde of de

toekenning van een C-attest voldoende te verantwoorden zou zijn op grond van die enkele AD5-gerelateerde vaststelling. Alleszins moet de Raad van State eraan herinneren dat een niet-slagen van een leerling op grond van slechts één tekort, de beroepscommissie tot een omstandige, verzwaarde motiveringsplicht verplicht.

21. Van een schending van het redelijkheidsbeginsel of het proportionaliteitsbeginsel kan slechts sprake zijn als de motieven vaststaan wat, als gezien, voorlopig niet het geval is. Hieruit volgt dat de middelen voorbarig zijn, voor zover de schending van deze algemene beginselen van behoorlijk bestuur worden aangevoerd.

22. Het eerste en tweede middel is in de *sub* 19 besproken materie ernstig.

C. Vierde middel

Uiteenzetting van het middel

23. Het vierde middel is geput uit de schending “van artikel 5, 37 en 38 van het Organisatiedecreet en van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur waaronder het zorgvuldigheidsbeginsel, het proportionaliteitsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel en machtsoverschrijding”.

Verzoekster wijst erop dat de verwerende partij zwaar tilt aan het gegeven dat zij voor het vak ‘pedagogisch handelen’ het voorgaande schooljaar een waarschuwing kreeg en nu opnieuw een vaktekort heeft. In het schoolreglement staat echter dat de school zal helpen wanneer een waarschuwing wordt gegeven om de tekorten bij te werken. Verzoekster wijst op de aangeboden remediering en merkt op dat die niet voldoet aan de engagementen die middels het schoolreglement zijn opgenomen. Zij merkt ook op niet proactief opgevolgd te

zijn. De beweerde aangeboden remediëring vindt dus volgens verzoekster geen steun in het dossier.

Beoordeling

24. Daargelaten de vraag of de argumenten van verzoekster in feite juist zijn – wat de verwerende partij betwist in de nota – falen ze in rechte.

Immers, wat ter staving ervan door verzoekster wordt aangevend, kan mogelijk aantonen dat de school mede aansprakelijk is voor het minder gunstig resultaat, maar vermag niet aan te tonen dat dit resultaat ten onrechte als minder gunstig werd beschouwd. Immers, één zaak is of de leerling bewezen heeft de van haar verlangde kennis en kunde te bezitten, een andere, als zij die kennis en kunde niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die haar op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Zulks betekent dat, indien een leerling de school terecht verwijt geen opmerkingen in de loop van het schooljaar te hebben gemaakt en geen passende begeleidingsmaatregelen te hebben voorgesteld, dat op zijn hoogst kan betekenen dat de school schuld of mede schuld draagt aan het minder gunstige eindresultaat van de leerling, maar niet dat dat resultaat gunstiger wordt. De Raad van State ziet met andere woorden niet dadelijk hoe een eventuele tekortkoming in de begeleiding tijdens het schooljaar ertoe moet leiden het uiteindelijke resultaat als beter te evalueren dan wat er is geleverd, laat staan dat van de weeromstuit aan de leerling, ook al heeft zij het schooljaar niet met vrucht beëindigd, ter genoegdoening maar een A-attest verleend moet worden.

25. Het middel is niet ernstig.

VII. Slotsom

26. Er is voldaan aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die vervuld moeten zijn wil

een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen.

BESLISSING

De Raad van State beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de beslissing van de beroepscommissie van de vzw Vrij Katholiek Onderwijs Opwijk van 6 oktober 2016 waarbij het oriënteringsattest C van Elien Beuckelaers wordt gehandhaafd.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 25 oktober 2016, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren, kamervoorzitter,
bijgestaan door

Vera Wauters, griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Geert Van Haegendoren